

Direktoratet for kriminalforsorgen
Strandgade 100
1401 København K

Vores sagsnummer:
10028683

Deres sagsnummer:

Dato:
28-03-2018

Vedrørende begrænsning i indsattes stemmeret

Krims Retshjælp har fået kendskab til, at indsatte i kriminalforsorgens anstalter efter gældende praksis, er undergivet en begrænsning i deres stemmerettigheder i forbindelse med kommunal- og regionsrådsvalg.

Indledningsvist skal det bemærkes, at borgere som skal afsone i en af kriminalforsorgens institutioner, under afsoningen stadig vil være stemmeberettiget i den kommune og region, som de tilhørte før indsættelsen.

Efter bekendtgørelse om brevstemmeafgivning i kriminalforsorgens anstalter og arresthuses §16, stk. 1. nr. 3, er der givet Økonomi- og Indenrigsministeriet bemyndigelse til, at udarbejde vejledning til blandt andet alle kriminalforsorgens institutioner i forbindelse med kommunal- og regionsrådsvalg.

Kort før det seneste kommunal- og regionsrådsvalg, sendte Økonomi- og Indenrigsministeriet vejledningen af 13. oktober 2017, om Brevstemmeafgivning på sygehuse og i Kriminalforsorgens anstalter og arresthuse til kommunal- og regionalvalget tirsdag den 21. november 2017.

Under denne vejlednings punkt 3.1 om fremgangsmåden ved brevstemmeafgivningen, er det beskrevet, at der i den oprindeligt afsendte mail var vedlagt en særlig vejledning om brevstemmeafgivning, til vælgere i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse. I den korte beskrivelse der er givet af denne vejledning, beskrives følgende: "*I vejledningen er bl.a. gengivet fortegnelsen over de partier, der er opstillingsberettiget til folketingsvalg, og de bogstavbetegnelser, disse er tildelt.*" Modsetningsvist heraf, og i overensstemmelse med vores oplysninger om praksis, må det følge at de partier, som alene er opstillingsberettiget til kommunal- og regionsrådsvalg ikke fremgår af denne særlige vejledning til de indsatte i kriminalforsorgens anstalter.

De indsatte har således ikke mulighed for, at orientere sig om lokale lister, som alene opstiller til kommunal- og regionsrådsvalg i deres hjemegne. De indsatte vil således alene kunne stemme på lokale lister, såfremt de på forhånd kender navnet på partiet eller partiets bogstavbetegnelse. Endvidere kan det være problematisk for indsatte at afgive personlige stemmer, medmindre de på forhånd kender navnet på politikerens som de vil stemme på. Dette kan ydermere give problemer, såfremt en politiker har skiftet parti. Stemmer en indsat på både partiet, samt en politiker fra en kommunalliste, som i løbet af indsattes afsoning har

skiftet parti til en anden lokalliste, vil stemmen blive ugyldig, idet det ikke er muligt at opklare om borgeren foretrækker at stemme på partiet, eller politikeren.

Hertil skal det tilføjes, at bekendtgørelsens §16, stk. 3. alene åbner op for, at stemmemodtageren *kan* yde vejledning til vælgeren, såfremt stemmemodtageren har den fornødne viden hertil. Denne bestemmelse yder således ikke stemmemodtageren en pligt til at vejlede vælgeren, som risikerer at stå uden den fornødne viden, til at gøre brug af sin stemmeret.

Den øvrige del af befolkningen har, modsat indsatte borgere i en af kriminalforsorgens institutioner, i forbindelse med brevstemmeafgivning mulighed for, at orientere sig, ikke blot via internettet, men ligeledes altid på de steder, hvor brevstemmeafgivning kan ske, om alle opstillingsberettigede partier, samt politikere i den pågældende kommune- og region. Fængselsstraffen betragtes i Danmark, alene som et indgreb i de indsatte bevægelsesfrihed, hvorfor den begrænsning vejledningen fra Økonomi- og Indenrigsministeriet pålægger de indsatte stemmeret, efter Krims Retshjælps vurdering er i strid med dansk ret.

Krims Retshjælp henstiller derfor til, at praksis fremadrettet ændres, således indsatte har mulighed for at stemme til kommunal- og regionsrådsvalg på lige fod med den øvrige del af befolkningen og i overensstemmelse med dansk ret. En sådan praksis kunne opnås ved, at hver kommune og region sender en genpart af stemmesedlerne til Direktoratet for Kriminalforsorgen, som herefter scanner dem ind elektronisk og opretter et link, som sendes videre til samtlige fængselsinstitutioner. De indsatte i Kriminalforsorgens institutioner, vil på denne måde opnå samme muligheder for at stemme til kommunal- og regionsrådsvalg, som den øvrige del af befolkningen.

Med venlig hilsen

Frederik Jepsen
Teamleder